

WIMMER M. ANZELM OSM: FARKAS EDITH ÉLETE

„Életemben az éltető erő maga a Szentlélek.”
(Farkas Edith)

Gyermek- és ifjúkor

A Nagymasszony bölcsője az ország büszke fővárosában ringott. Farkas Edith Budapesten született (1877. február 16-án) és mindig magán viselte pesti származásának büszke jellegét.

Ósmagyar, régi nemesi család sarjadéka volt. Édesatyja, *Farkas Jenő*, a miniszterelnökségen mint miniszteri tanácsos állott a magyar királyi kormány szolgálatában. Nemes lelkű édesanyja *Kunze Mária* volt, akinek családfája szintén messze századokra nyúlik vissza.

A kis Edithnek nem voltak testvérei s így osztatlanul élvezte az életet megalapozó szülői szeretet meleg termékenységét. Lehetséges, hogy gyermekkorában fájlalta ezt és szeretett volna a családi körben hason korú játszótársakra találni. Csak előnyét szolgálta, hogy vágya nem teljesült be, mert már kora gyermekségétől fogva elég ideje maradt a magába szállásra. Többet foglalkozhatott önmagával és nagyobb összeszedettséget figyelhette az életet. Későbbi pályafutásában ez nagy hasznára vált és aligha tévedünk, ha azt állítjuk, hogy szociális érzékének mélységes gyökerét itt, élete hajnalán kell keresnünk.

Gyermekkorát és első leány éveit remek epizódok gazdagítják. Később, majd ha nyilvánosságra hozzuk életét, ezek fogják az első fejezetek legvonzóbb pontjait képezni.

A miniszteri tanácsos leánya a középiskolába került, hogy származásához és társadalmi állásához méltó kiképzésben részesüljön. Ezzel már magával ragadta az élet forgataga. Látóköre kitért. Az élet árnyoldalaival is megismerkedett. Alkalma volt látni, hogy nem mindenütt élnek úgy, mint náluk, odahaza. Nem minden lakás oly ragyogóan fényes és tiszta és nem minden asztalt terítnek oly gonddal, mint az övékét. Ekkor tanult meg – ami a múlt század társadalmi pozíciójára eléggé beképzelt magyar középosztály gyermekére gyönyörű világot vet – lefelé pillantani és a szociális rétegződés örvényében azokat is meglátni, akik alatta állottak. Ekkor ismerkedett meg mások szegénységével, nyomorával és gondjaival. A felfedezés, hogy olyanok is vannak, akiknek hiányzik a mindennapi kenyér, élete legnagyobb értékét váltotta ki fogékony lelkéből: a szociális érzéket és a gondozásra szorulókat megértő szeretetét.

Farkas Edith már ekkor, serdülő leány korában a következetes cselekedet embere volt. A szegényeket felfedezni, a nyomorral megismerkedni, azonos volt nála a karitatív munkával és megsegítő cselekedettel. A gyakorlatban ez annyit jelentett, hogy korán belépett a Szent Erzsébet Egyesületbe és buzgón látogatta, vizsgálta és ápolta a szegényeket.

A zsoltáros szerint a szakadék szakadékokat hasít fel. Ez Farkas Edith esetében is bekövetkezett. A felebaráti szeretet gyakorlata és a szegények gondozása mindjobban elmélyítették a szociális kötelességteljesítés tudatát és új irányba terelték lelki fejlődését. Egyelőre csak annyit érzett, hogy valami megmozdult benne és valaki hívja. Hogy ki és hová, még nem tudta. Valószínűleg erre a korai belső átalakulásra vezethető vissza, hogy társadalmi osztálya és kora általános felfogása ellenére tovább akart tanulni. Sopronba ment és az Orsolyáknál megszerezte a tanítónői, majd a tanárnői oklevelet. A fiatal Farkas Edith pedagógus lett és a magyar leányifjúság nevelésére adta magát. E téren azonban nem sokáig működött, mert a jóságos Isten másra szánta.

A szociális és karitatív munkatéren

A magyar karitász egén Farkas Edith korában csillagként ragyogott gróf Pálffy Pálné neve. A nemes grófnőt nem kell a magyar közönségnek bemutatni. Ez a páratlan nő, a magyar katolikus egyesületek és karitatív mozgalom megalapítója, már apostoli munkájánál fogva is éles szemmel figyelte a különböző társadalmi rétegeket és a magyar életet. Nem nagy fáradságba került a rendkívül képzett és meggyerő külsővel rendelkező, szépnek mondott fiatal tanárnőt felfedeznie. Mint nagy emberismerő, rögtön tisztában volt a felfedezettben szunnyadó tehetséggel és tudta, hogy nagy értéket nyert benne munkája és egyesületei számára. Mondanunk sem kell, hogy rögtön belevette őt mozgalmába, a Katolikus Nővédő Egyesület munkájába, ahol Farkas Edith valóban nagy eredménnyel dolgozott: 1906-ban alelnöknő, majd rövidesen – 1908-ban – ügyvezető elnök lett. Lelkiismeretes munkájának tudható be, hogy a Nővédő Egyesület rohamos fejlődésnek indult. Ő nyerte meg Prohászka Ottokárt a Katolikus Nővédő Egyesület patronesszeinek lelki konferenciák tartására.

Farkas Edith, habár még mindig nem sejtette, hogy mit akar tőle az Isten, immár teljesen elemében volt. Elválaszthatatlan munkatársával, Stoffer Máriával („Mici néni”-vel, aki sajnos, már szintén nincs az élők között) beutazta az egész országot és széles alapokra fektetett munkát fejtett ki. Ekkor, apostoli lelkiismeretétől vezetve és a körülményektől kényszerítve, olyasmire határozta el magát, amit más korabeli úrilány nemigen tett volna meg. A nyilvánosság elé lépett és mint fényes tehetségű előadó szerepelt. Ragyogó előadásokban ismertette a nagy mozgalom gondolatait, s tömegek hallgatták elragadtatva a magyar nőmozgalom új apostolát. Tevékenysége ezzel nem merült ki. A mozgalmat nemcsak ismertetni kellett. Meg is kellett szervezni, ami nagyon sok utazást, megbeszélést és egyéb munkát jelentett.

Itt feltétlenül meg kell jegyeznünk, hogy Farkas Edith kimondottan hajlama ellen cselekedett. Belső adottságai, minden vágya a magányba vonzották őt: oda, ahol egyedül lehetett Istennel és lelkével. Ahhoz, hogy a nőmozgalom ügyét előmozdítsa és a magyar társadalom javára sikerrel működjék, előbb le kellett győznie önmagában a magány és visszavonultság szeretetét. Csak e nagy áldozat árán tudta megszerezni a szociális munkához szükséges lendítőerőt és termékenységet.

Farkas Edith pályafutása merészen ívelt tovább. Úgy látszik, hogy a Nővédő Egyesületben kifejtett nagy munkássága nem kötötte le minden erejét. Balogh Jenő minisztersége alatt megalakítja a Katolikus Patronázs Egyesületet, amire (Korányi Sarolta együttműködésével) a Katolikus Tisztviselőnők és Női Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének, majd az Egyetemi Hallgatónők Szent Margit Köre (dr. Hanuy Ferenc közreműködésével) létesítése

következik. Mindennek betetőzéseként, P. Buttykai védnöksége alatt és Rabolt Margittal együtt, megszervezi a Katolikus Leányok Országos Szövetségét. Hogy ez mekkora munkát és mily kiterjedt érintkezési kört jelent, azt azok tudják mérlegelni, akik akkor már együtt dolgoztak és megosztották vele az édes munkateher néha nagyon is nehéz súlyát. Most már nem csodálkozunk azon, hogy Farkas Edith a nővilág életében minden eddigi esetet felülmúló népszerűsége tette szert. Immár az egész országban ismerték őt. Neve fogalomszámba ment.

A fordulópont

Farkas Edith élete ekkortájt jutott a döntő fordulóponthoz. Széles munkásságával kapcsolatban annak ébredt tudatára, hogy nem oly egyszerű dolog a nőmozgalmat elindítani, megszervezni és fenntartani. Azt is megállapította, hogy a nőmozgalom megkívánta munkássághoz kellő szakképzéssel kiegészített adottság szükséges. Minél többet foglalkozott ezzel és minél mélyebben behatolt a kérdésbe, annál jobban kialakult benne a meggyőződés, hogy itt már többről van szó. Végre rájött, hogy ez az adottság voltaképpen Istentől származó és kegyelemszámba menő hivatás. Életet betöltő, minden erőt lekötő önfeláldozáson alapuló hivatás: küldetés azokhoz, akik elárvultságukban az anyai szív kegyelemteljes melegéből fakadó felelősségteljes vezetésre szorulnak.

Farkas Edith ezzel a megállapítással tényleg elérkezett élete fordulópontjához, mert rájött a nőapostol feltétlen szükségességére, megértette a hivatás lényegét és felfedezte azt az új élettípust, amit – mint látni fogjuk – életművében, az általa alapított és nevéssé vált Szociális Missziótársulatban valósított meg.

A Szociális Missziótársulat

Farkas Edith 1908 novemberében, Szent Erzsébet ünnepén azzal lepte meg a világot, hogy megalapította életművét: a Szociális Missziótársulatot. Az első jelöltek november 19-én foglalták el otthonukat az Elnök utcában, amelyben az Alapító Főnöknő által 1907-ben megszervezett Fogházmiszióból kikerült leányok is hajlékra találtak.

A Szociális Missziótársulat alapításával Farkas Edith megtalálta a keresett megoldást, megalkotta a szociális nőapostol új típusát és ezáltal feledhetetlenné tette nevét a magyar kultúrtörténelemben.

E helyen azokról is meg kell emlékeznünk, akik Farkas Edithet terve megvalósításában támogatták és meghitt munkatársai voltak. Első helyen említjük gróf Pálffy Pálnét, akiről már megemlékeztünk és aki, mint a magyar női lélek egyik legmélyebb ismerője, a legnagyobb örömmel és odaadással támogatta Farkas Edith szociális kezdeményezését. Kánter Károly prelátus, aki akkor a királyi Vár plébánosa volt, és a híres zürichi egyetemi tanár, Foerster, Fr. Vilmos szintén az Alapító Főnöknő mellett állottak és minden erejükből támogatták. Előbbi a Társulat lelki életére volt nagy hatással, az utóbbi pedig, mint szociálpedagógus, a társulat munkájára gyakorolt döntő befolyást.

A legtöbbet azonban a halhatatlan emlékű nagy magyar püspök, Prohászka Ottokár tett Farkas Edith alapításáért. A nemes főpap akkoriban még mint spirituális működött Esztergomban. A boldogemlékű Püspök az Alapító Főnöknőnek bizalmasa és tanácsadója volt, akit mindenbe beavatott és akit még a legkisebb részletkérdésekben is megkérdezett. A magyar társadalom e két szociális érzékkel megáldott nagy apostola bensőséges összefogással dolgozott az újonnan alapított Társulat felvirágoztatásán. Prohászka püspök értékes tanácsokkal támogatta Farkas Edithet és főleg a lelkieket irányította. A Társulat belső ügyeibe, fegyelmi dolgaiba és szociális munkája megszervezésébe nem avatkozott bele. Kivételt csak egyszer tett és akkor is csak azért, mert mint székesfehérvári püspök és Magyarország legnagyobb szónoka, pártfogásába akarta venni a Szociális Missziótársulatot fennállása egyik legkritikusabb pillanatában; atyai jósággal melléje állt és az Alapító Főnöknőnek az akadályok sikeres legyőzésében nagy segítségére volt. Farkas Edith sohasem felejtette el ezt a szeretetteljes szolgálatot. A bensőséges, Szalézi Szent Ferenc és Chantal bárónő levelezésének magas színvonalához közeljáró kapcsolatot élete végéig ápolta és örökké hálás volt neki. A Szociális Missziótársulat pedig sohasem felejtje el, mily sokat köszön Prohászka Ottokárnak.

Még egy nagynevű magyar főpap támogatta Farkas Edith szociális kezdeményezését: Fischer-Colbrie Ágost kassai püspök, aki Szikszón a Hunyady-Balassa alapítványt adta át és elsőnek ismerte el a Szociális Missziótársulatot, mint egyházmegyéjében működő szerzetestestületet. Farkas Edith itt szervezte meg a Társulat első újonczását.

A Társulat belső életének ideiglenes megalapozása után eljött az ideje a külső munkának is. Farkas Edith 1910-ben megszervezi a Társulat elnökségét és tisztikarát, melynek célja a szociális munka irányítása.

Farkas Edith most már gyors léptekkel halad előre az Isteni Gondviselés által kijelölt úton. 1911-ben nagy anyagi áldozatok árán s a kormány támogatásával házat vesz a Krisztina körúton – ebből fejlődött ki idővel a Szociális Missziótársulat Központi Székháza – és ugyanakkor megszervezi az első Szociális Iskolát, amely immár harmincegy éven keresztül foglalkozik magyar szociális apostolok kiképzésével. Ugyanakkor megalakítja a kültagok intézményét is. Ebbe azokat vonatkoztatja be, akik teljesen magukévá teszik a Társulat célkitűzéseit, miután azonban családi körülményeik folytán nem szentelhetik egész életüket a szociális misszióknak, nem vesznek részt a Társulat közös életében, hanem kint a világban végzik munkájukat, a beltagok, a Szociális Missziótársulat nővérei irányítása mellett. Farkas Edith e gigantikus munka elvégzése után (1912-ben) elindítja a Szociális Missziótársulat hivatalos lapját, az Értesítőt (ebből fejlődött ki az idők folyamán a Keresztény Nő). Ugyanakkor megalakítja a Szociális Missziótársulat Irodalmi Bizottságát, melyet a hazai és külföldi szakmunkák kiadásával és lefordításával bíz meg. Ebből fejlődött ki a Szociális Missziótársulat liturgikus kiadványállalata, melynek méltó kiegészítése a krisztinakörúti „Liturgia” kegytárgyüzlet, egyháziruha-készítő üzem és szövőde.

Farkas Edith már az első világháború előtt teljesen magáévá tette a magyar nőmozgalom célkitűzéseit. Munkatársaival, a kékfátyolos nővérekkel és a Missziótársulat kültagjaival teljes erejével azon volt, hogy a katolikus asszonyokban és leányokban a női hivatástudatot, a közösségi érzést és a belőle fakadó tetterőt felébressze és továbbfejlessze. A nyári vezetőképző tanfolyamok szintén ezt a célt szolgálták.

Farkas Edith tudatában volt a fiatalság szociális jelentőségének, nagy szeretettel foglalkozott az ifjúsággal és lelkiismeretesen törekedett az új magyar nemzedékben idejében felkelteni mind a szociális kötelességérzetet, mind a szociális elhivatottság tudatát. Arról is gondoskodott, hogy az ifjúsággal való foglalkozás nemcsak egyéni, mindenki szabad iniciatívájára bízott feladat legyen, és ezért még az első világháború előtt megszervezte a Missziós Leányifjúsági Mozgalmat is.

A világháború alatt

1914-ben kirobbant az első európai tragédia. Farkas Edith rögtön alkalmazkodott a helyzethez s gyorsan megszervezte a Szociális Missziótársulat háborús munkásságát. Hazafiságára és nemes emberszeretetére vall, hogy a kékfátyolos nővérek öt hadikórházat vezettek, ahol a kültagokkal együtt nemcsak ápolták a betegeket, hanem szociális szempontból is gondozásba vették őket. Az Isteni Gondviselés ezzel új munkaterületet nyitott Farkas Edith alapításának, mert a Társulat háborús tevékenységéből fejlődött ki a nagy sikerrel működő kórházmisszió, amely jelenleg* 7 fővárosi és 22 vidéki kórházban működik. Az öt hadikórházzal egyidőben keletkeztek a Hadivarrodák, Népkonyhák és Nővédelmi Hivatalok. 1915-ben – alig egy évvel a háború kitörése után – már a Hadiárvák Bizottsága is létrejött, amelyre 1916-ban a vidéki szervezetek segítségével a nagyarányú gyermeknyaraltatási akció következett.

A háború kellős közepén (1917) a Szociális Missziótársulat ismét nagy lépést tett előre. Az erdélyi szervezetek az Alapító Főnöknő elnökletével Gyulafehérvárott tartott ülésükön kimondták az Erdélyi Központ megalakulását. Ugyanekkor Budapesten 46 csoport tömörült az 1912. évi alap-szabály szerint Országos Szervezetté, melynek elnöke természetesen maga az Alapító Főnöknő lett.

1918-ban boldogemlékű Prohászka Ottokár 60.-ik születésnapján megnyílt a csobánkai Ottokár Hadiárvaház. Az anyagi alapot Farkas Edith részben hatósági támogatásból, részben pedig az általa megszervezett bizottság útján országos gyűjtésből teremtette elő.

Az összeomlás után

Az Ottokár Hadiárvaház volt Farkas Edith utolsó, a világháború idejébe eső alapítása. Ezzel megint lezárult a Missziótársulat működésének egy fontos korszaka. A következőnek, amely már a szűk trianoni határok között mozog, a csonka ország rendkívül sokat köszönhet.

Az összeomlás 1918-ban darabokra szaggatta Szent István birodalmát. A tragikus eseményeket befejező román megszállás még azt a keveset is elpusztította, ami megmaradt. Farkas Edith ismét alkalmazkodott a körülményekhez. Ő, aki soha életében nem politizált, mert a legértékesebb politikai tevékenységnek a lelkiismeretes szociális munkát vallotta, ez egyszer kivételt tett és tekintettel a rendkívül súlyos helyzetre, megengedte a bel- és kültagoknak a politikai működést. (A körjük csoportosultak alkották idővel a keresztény női táborot.) A később kiadandó nagy életrajzban majd részletesen vázoljuk, milyen szolgálatot tett Farkas Edith ekkor a

* 1942-ben. (A szerkesztő megjegyzése.)

magyarságnak és mennyiben az ő érdeme, hogy a keresztény mivoltának tudatára ébredő Magyarország első országgyűlése valóban keresztény volt. Miután ezt a kötelességét is teljesítette és hozzájárult a keresztény Magyarország feltámadásához, megint visszatért eredeti munkaterületére: a hazai és külföldi nyomorenyhítő akciók megszervezéséhez és lebonyolításához. Az általa 1907-ben megkezdett fogházmissziós munka 1922-ben a nővéreknek a Pestvidéki Fogházba való költözésével új fejlődési fokhoz ért. Munkáját 1922-ben a hajléktalanok menhelymissziójának megalapításával fejezte be.

A Szociális Missziótársulat eközben létszámban annyira gyarapodott, hogy a magyar vidékre is kiterjeszthette munkásságát. 1923-tól kezdve egymás után nyílnak meg a vidéki missziósházak: Balatonboglár, Dunaföldvár, Nagykanizsa, Komárom, Debrecen, Békéscsaba, Tizzaszalka és Ungvár erre az időszakra esnek. A Szociális Missziótársulat ugyanakkor a budapesti Városmajorban is letelepedett és ott is nagy hatáskörű missziósházat nyitott.

Farkas Edith a modern technika vívmányait is bekapcsolta missziós munkájába és 1926-tól kezdve a rádiót is felhasználta a Szociális Missziótársulat szolgálatára. A Budapest II. Rádióállomáson küldte szét az országba missziós rádióüzeneteit, amelyek hazánk legelrejtettebb zugába is eljutottak és az elszakított területen élő magyar nővilágot is megerősítették hazafias öntudatában és szociális hitvallásában.

A budai Szentlélek-templom

Farkas Edith, aki, mint programjából kitűnik, életét a Szentléleknek szentelte és szociális munkáját a Szentlélek szolgálatának tekintette, örömmel tapasztalta, hogy a budapesti központi Székház meghitt Szentlélek-kápolnája kicsinek bizonyul és már nem tudja befogadni a hívők nagy számát. Mint a gyors megoldások embere, idejében munkához látott, szívós akaratával és ügyes szervezőtehetségével megszerezte a szükséges tőkét és 1933-ban felépítette a budai Szentlélek-templomot. E templom kifinomult liturgikus ízlésének és vallásos kultúrájának kézzelfogható bizonyítéka. Egyszerű és nemes vonalvezetésben épült. Tágas, világos és ami a legfontosabb, krisztocentrikus, amennyiben a főoltár eredeti elgondolású Szentlélek-képével mindenünnen látható. A Beuronból származó liturgikus felszerelés, valamint Szent Benedek és Szent Skolasztika tökéletes kivitelű szobrai a Társulat szellemének megfelelően bencés lelkeséggel telítik a szent helyet, amely valóban méltó kerete a Szociális Missziótársulat liturgikus életének.

Ugyanekkor a budapesti Székház megnagyobbításához is hozzálátott. A nővérek létszáma annyira megnövekedett, hogy az Alapító Főnöknő már alig tudta őket elhelyezni. Ezenkívül a központi szervezetek irodái is megnagyobbításra szorultak. Farkas Edith az állam és a székes-főváros nagylelkű támogatásával nagyméretű építkezésbe kezdett. Célszerűen kibővítette a központi Székházat és ezzel nagy hála kötelezte mind a Szociális Missziótársulatot, mind a vele kapcsolatos szervezeteket.

A kibővítési munkálatokon kívül nagyobb mérvű átalakításokat is végzett. A központi Székház megújulva került ki kezeiből és azok, akik járatosak benne, tudják, mily célszerűen és mily finom ízléssel rendezte be a magyar szociális munka budapesti otthonát. Itt kell megemlítenünk, hogy Farkas Edith most sem feledkezett meg boldogemlékű Prohászka püspökről. A kis udvari szobát, amelyben a nagy apostol az utolsó években oly sokat dolgozott, összekapcsolta a központi Székház nagy és gazdag könyvtárával. A kettőt sikeresen egyesítette és Prohászka volt szobájának is meghagyta tipikus jellegét, amennyiben a nagy püspök üveglappal fedett íróasztala helyén maradt. Köréje csoportosította azokat a tárgyakat (miseruhák stb.), amelyeket Prohászka püspök használt, s melyeket a Missziótársulat gyermekded kegyelettel őriz. Egész kis múzeum keletkezett; ennek akart Farkas Edith méltó keretet adni akkor, amikor a Prohászka-szobát a nagy könyvtárral egyesítette.

Ezzel egyébként – saját kijelentése szerint – csak dokumentálni kívánta, mennyire hálás Prohászka püspöknek a Szociális Missziótársulat és mennyire belevonatkoztatja intim, belső életébe. A nagyarányú építkezést 1939-ben fejezte be. Ekkor új emelettel bővítette az Anyaházat és ezzel tágas, világos és levegős hajlékot nyújtott szeretett kékfátyolos nővéreinek.

A megnagyobbodott országban

Isten megengedte, hogy a magyar lelkű Alapító Főnöknő megérje hazánk megnagyobbodását és az elszakadt területek egy részének visszacsatolását. Farkas Edith, akinek az örvendetes országgyarapodás élete utolsó szakaszába esik, nem lett hűtlen önmagához. Korát megcáfoló elevenséggel alkalmazkodott a helyzethez és rögtön hozzálátott a visszacsatolt területeken a szociális misszió megszervezéséhez, amelyben a kékfátyolos misszió nővérek oly nagy áldozatkészséggel vettek részt. Munkájuk különösen a déli végeken járt nagy sikerrel.

Farkas Edith ezzel, sajnos, túl korán, befejezte szociális küldetését. Megalapozta és kibővítette a Szociális Missziótársulat munkakörét, hatalmas világi szervezetet csoportosított köréje és mindent megtett, hogy biztosítsa jövőjét.

Kitüntetések

Farkas Edith nem volt az az egyéniség, aki feltűnés nélkül járja végig élete útját és észrevétlenül marad a tömegekben. Nemcsak a nyilvánosság vette tudomásul és csodálta meg bámulatraméltó munkásságát, az állam, a székesfőváros, a hatóságok, a társadalom is elismeréssel hódoltak felbecsülhetetlen szolgálatainak. E hódolat kézzelfogható bizonyítékait kitüntetéseiben látjuk.

I. Ferenc József 1907-ben az *alapítványi hölgy* és az ezzel járó *méltóságos címet* adta neki (Gráci nemes hölgyalapítvány).

Őszentsége X. Pius pápa a *Pro Ecclesia et pontifice érdemkeresztjét* küldte neki 1911-ben.

IV. Károly királytól a világháború alatt a *polgári hadi érdemkeresztet* kapta.

Utolsó kitüntetésének ideje 1933. Ekkor tűzte mellére Horthy Miklós kormányzó a *Magyar érdemrend tisztikeresztjét*.

Szép világot vet azonban Farkas Edith szerény és alázatos lelkületére az, amit egykor e sorok írójának mondott: „A kitüntetéseknek mindig örvendtem és azokat mindig becsültem, mert tudtam, hogy az adományozók főleg alapításomat, a Szociális Missziótársulatot akarják kitüntetni. Legszívesebben azonban csak egy keresztet hordottam: a Szociális Missziótársulat kék keresztjét.”

Irodalmi tevékenység

Farkas Edith szorgalmasan forgatta tollát. Tehetségéhez méltó irodalmi működést fejtett ki. 1911-ben jelentette meg a „Szociális Missziótársulat rövid ismertetése” című könyvét, amelyre 1912-ben a közismert „Hivatalos pártfogó” következett. Az igazságügy-minisztérium ezt a munkát a fiatalok pártfogói számára hivatalos tankönyvnek írta elő. Hosszabb szünet után, 1924-ben adta ki a „Missziós Útravalók” című kötetet, utána, 1925-ben, a Szociális Missziótársulat kültagjainak kézikönyve jelent meg, melynek legújabb* kiadását is sajtó alá rendezte.

Gyakran fejezte ki sajnálatát afölött, hogy nem foglalkozhatott többet az irodalommal. De belátta, hogy életében a súlypont a szociális munkásságon fekszik és elvitathatatlan írói talentumát és készséggel feláldozta e nemes eszmének.

Nemzetközi kapcsolatok

Farkas Edith kifejezetten nyelvtelenség volt. Tökéletesen beszélt a világnyelveket és ezzel is nagy szolgálatot tett alapításának. Sokat érintkezett a külföldi katolicizmus vezető nagyjaival és szociális apostolaival. Mindenkit ismert, mindenkivel levelezésben állott és amennyire ideje engedte, gondosan ápolta ezen értékes kapcsolatokat. Merészvágású egyéniségét, tökéletes csiszoltságú jellemét és magyarul kedves modorát mindenki megcsodálta. Ugyanígy elismerték felsőbbrendű tehetségét, szívós, kitartó akaratát és gyermekdeden egyszerű, mélyen átélt vallásosságát. Szívesen állottak rendelkezésére és még szívesebben fordultak hozzá tanácsért. Tudjuk, hogy a katolicizmus nem egy elismert nagyságának tett felbecsülhetetlen szolgálatot.

Páratlan nyelvtelensége tanulmányaiban is nagy hasznára volt. Minden szabadidejét továbbképzésének szentelte. Tökéletesen ismerte a bel- és külföldi irodalmat. Szociális téren elismert szaktekintély volt, nagy jártassággal bírt a hittudományokban és rendkívül gondnal tökéletesítette liturgikus tudását.

A szellem nagyjai közé tartozott; azok közé, akik fényes nyomot hagynak a történelemben és maradandót alkotnak az életben.

A kék kereszt

Farkas Edith befejezte földi pályafutását és élete végére ért. Ő, aki oly nemes büszkeséggel viselte alapítása, a Szociális Missziótársulat kék keresztjét: ezt a jelvényt, a magyar szociális munka szimbólumát helyezte a Mindenható Isten trónzsámolyára, midőn megjelent felséges színe előtt, hogy beszámoljon cselekedeteiről.

Több mondanivalója nem volt.

A kék kereszt beszélt helyette.

A kék kereszt kérte az Urat, dicsőítse meg szolgálóját, a magyar szociális munka elindítóját, aki annyit tett a halhatatlan lelkekért és aki mindig csak egyet keresett: az Úr nagyobb dicsőségét.

* II. kiadás, 1941. (A szerkesztő megjegyzése.)